

Ką daryti ir ko nedaryti 2025 m., kad kitąmet mokesčių našta būtų lengvesnė

Eglė Markevičienė

Artėjant 2026 m., kai įsigalioja gausūs mokesčių pakeitimai, ekspertai dalijasi patarimais, kaip įmonės ir gyventojai, nenusižengdami teisės aktams, galėtų nepermokėti mokesčių. Kai kuriuos veiksmus būtų naudinga suspėti atlikti per likusius tris šių metų mėnesius, kitus verta nukelti ateičiai.

Nuo kitų metų pradžios didėja daugiau uždirbančių fizinių asmenų apmokestinimas, atsiranda progresyvesnis gyventojų pajamų mokestis (GPM), didėja individualios veiklos apmokestinimas 1 proc. punktu, iki 17% (lengvatinis – iki 7%), didėja pelno mokesčio (PM) tarifas ir kt.

Natūralu, kad dalis verslų ir gyventojų svarsto, kaip, neprasilenkiant su teisės aktų reikalavimais, būtų galima susimąžinti mokesčių našta.

Rūta Bilkšytė, tarptautinės audito, mokesčių, teisės, apskaitos ir verslo konsultacijų įmonės „Rodl & Partner“ Mokesčių departamento vadovė. Juditos Grigelytės (VŽ) nuotr.

Įmonę steigti ne šiemet, o kitąmet

Vienas mokesčių mokėtojams palankių pakeitimų – nuo 2026 m. naujai įsteigtų įmonių, kurių mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 300.000 Eur, pelnas pirmąjį ir antrąjį mokestinį laikotarpį bus apmokestintas 0% tarifu.

Šiomet (ir ankstesniais metais) naujų įmonių pelnui lengvatinis 0% tarifas galiojo tik pirmąjį mokestinį laikotarpį.

Be to, nuo kitų metų nebetaikomas ir reikalavimas, kad tokioje įmonėje turi būti įdarbinta ne daugiau kaip 10 darbuotojų.

„Todėl įmonės, ypač mažesnes ar vidutines, mokestine prasme steigti yra geriau kitais metais, o ne 2025 m. pabaigoje“, – VŽ komentuoja Rūta Bilkštytė, tarptautinės audito, mokesčių, teisės, apskaitos ir verslo konsultacijų įmonės „Rodl & Partner“ Mokesčių departamento vadovė.

Įmonės steigti gali paskatinti kitąmet didėjantis individualios veiklos apmokestinimas. <...>

Priedus išmokėti šiomet

Jei įmonė planuoja savo darbuotojams išmokėti priedus, mokesčių požiūriu gali būti naudingiau tai padaryti dar šiomet, atkreipia dėmesį R. Bilkštytė.

„Nuo 2026 m. įvedama papildoma 25% gyventojų pajamų mokesčio (GPM) riba pajamoms tarp 36 ir 60 vidutinio darbo užmokesčio (VDU). Tai aktualu darbuotojams, kurių metinės pajamos viršija 82.962 Eur (t. y. vidutiniškai apie 6.900 Eur per mėnesį prieš mokesčius)“, – nurodo ji.

Jei mėnesio atlyginimas, neatskaičius mokesčių, šios ribos nesiekia, GPM našta kitąmet iš esmės nesikeis.

[VŽ rašė](#), kad 2026 m. įsigalioja labiau progresyvus GPM tarifas, įvedamas naujas 25% laiptelis.

Jei asmens metinės pajamos neviršys 36 VDU (82.962 Eur), joms bus taikomas 20% GPM tarifas, nuo 36 VDU iki 60 VDU (nuo 82.962 Eur iki 138.270 Eur) – 25%, o didesnėms nei 60 VDU pajamoms – 32% tarifas.

Sveikatos draudimo įmokų neatidėlioti

Jei įmonė už savo darbuotojus nusprendžia mokėti savanoriško sveikatos draudimo įmokas, tai padaryti bus naudingiau, neatidėliojant iki 2026 m., į dar vieną aspektą atkreipia dėmesį R. Bilkštytė.

2025 m. (ir ankstesniais metais) darbdavio darbuotojo naudai mokamos savanoriško sveikatos draudimo įmokos nėra apmokestinamos GPM, jei jos kartu su kitomis įmokomis (gyvybės draudimo, pensijų fondų įmokomis) per mokestinį laikotarpį neviršija 25% darbuotojo su darbo santykiais susijusių pajamų.

Pagal dabartinę tvarką, įmokoms peržengus 25% ribą, viršijanti dalis jau laikoma darbuotojo darbo pajamomis ir yra apmokestinama pagal galiojančius tarifus (iki 60 VDU – 20%, o virš 60 VDU – 32%).

Nuo 2026 m. sausio 1 d. ši lengvata smarkiai susiaurinama: GPM nereikės mokėti tik nuo iki 350 Eur per metus siekiančios savanoriško sveikatos draudimo įmokų, kurias sumokėjo darbdavys, sumos.

350 Eur viršijančios įmokos bus apmokestinamos kaip darbo santykių pajamos, taikant 20, 25 ir 32% progresinius tarifus.

„Tad jei įmonė planuoja darbuotojų naudai mokėti didesnes savanoriško sveikatos draudimo įmokas, tai padaryti yra palankiau iki 2025 m. pabaigos, kol dar galioja dabartinė lankstesnė tvarka. Nuo 2026 m. mokestinė šio draudimo našta gerokai ūgtelės“, – pataria R. Bilkštytė.

Investuoti – kitais metais

Nuo 2026 m. padidėja pelno mokesčio (PM) tarifai: standartinis ūgtelėjo nuo 16 iki 17%, o lengvatinis – nuo 6 iki 7%.

Tai reiškia, kad nuo 2026 m. kiekvienas įmonės uždirbtas pelno euras bus apmokestinamas didesniu tarifu.

„Išlaidos yra atimamos iš pajamų ir mažina apmokestinamąjį pelną. Jų perkėlimas į 2026 m. leistų sumažinti būtent tą sumą, nuo kurios bus taikomas jau didesnis tarifas“, – sako R. Bilkštytė.

Pavyzdžiui, jei įmonė 2026 m. patirs 10.000 Eur išlaidų, šios išlaidos jos PM naštą sumažins 1.700 Eur (17% nuo 10.000). Jei tokių pat išlaidų yra patirta šiame, sutaupymai būtų mažesni – sudarytų 1.600 Eur (16% nuo 10.000), palygina mokesčių ekspertė.

Jei įmonė gali taikyti lengvatinį PM tarifą, 2025 m. iš 10.000 Eur išlaidų jis sutaupytų 600 Eur, o 2026 m. – jau 700 Eur.

„Finansiškai labiau apsimoka suplanuotas išlaidas perkelti į 2026 m. – jos duos didesnį mokestinį efektą dėl padidėjusio PM tarifo“, – konstatuoja R. Bilkštytė.

Kada drausti turtą

Apdrausti namus ar kitą turtą finansiškai palankiau suspėti dar šiame.

Nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigalioja saugumo įnašo įstatymas, kuris draudimo bendrovėms numato prievolę mokėti 10% saugumo įnašą nuo draudimo įmokų pagal ne gyvybės draudimo sutartis, kai draudimo rizika susijusi su turtu Lietuvoje.

„Tiesioginę prievolę mokėti šį įnašą vykdo draudikai, tačiau praktinis poveikis gali būti netiesioginis – tikėtina, kad draudikai dalį šių papildomų išlaidų perleis ant draudėjų, dėl to draudimo kaina vartotojams bus didesnė“, – komentuoja R. Bilkštytė.

Kada parduoti NT

Vienas gyventojams aktualių kitų pasikeitimų – kitokia nekilnojamojo turto (NT) apmokestinimo tvarka.

2025 m. (ir ankstesniais metais) galioja taisyklė, kad jei NT kaip nuosavybė yra išlaikytas ilgiau nei 10 metų, jo pardavimo pelnas GPM neapmokestinamas.

Išlaikius NT trumpiau, pelnas, siekiantis iki 120 VDU (253.065,6 Eur), yra apmokestinamas 15% GPM tarifu, o viršijanti 120 VDU dalis – 20% tarifu.

Nuo 2026 m. tvarka keičiasi – neapmokestinama pelno dalis bus taikoma turtui, išlaikytam ilgiau nei 5 metus.

Jei turtas išlaikytas trumpiau, apmokestinimas tampa progresyvesnis: pelnas iki 12 VDU apmokestinamas 15%, nuo 12 iki 36 VDU – 20%, nuo 36 iki 60 VDU – 25%, o viršijanti 60 VDU – 32 %.

Tad jei fizinis asmuo NT kaip nuosavybę yra išlaikęs ilgiau nei 10 metų, mokesčių požiūriu skirtumo tarp jo pardavimo 2025 ir 2026 m. praktiškai nėra – pelnas nebus apmokestinamas nei šiame, nei kitame.

Jeigu žmogus NT išlaikė 3–4 metus ir planuoja jį parduoti, jam geriau tai daryti 2026 ar vėlesniais metais – dėl kitų metų iki 5 metų sutrumpėjusio neapmokestinimo laikotarpio.

„Bet tuo atveju, jei iki 2026 m. vis dar nebus praėję 5 metai nuo NT įsigijimo, geriau būtų šį NT parduoti dar šiemet. Kitais metais įsigaliojanti progresyvi GPM tarifų struktūra gali padidinti mokesčių našą, ypač jei turtas didesnės vertės“, – aiškina R. Bilkštytė. <...>

Kada parduoti derlių

Šiuo metu žemės ūkio veiklos pajamos yra priskirtos individualiai veiklai ir apmokestinamos 15% GPM tarifu, taikant pajamų kredito metodą.

Viršijus 50.000 Eur (prieš mokesčius) ribą, tarifas nebepakyla – jis išlieka 15%, nepriklausomai nuo ūkininko pajamų.

„2025 m. uždirbant net ir 1 mln. Eur iš žemės ūkio veiklos, visas pelnas būtų apmokestinamas tik 15% tarifu. Be to, žemės ūkio pajamos yra apmokestinamos atskirai nuo kitų rūšių pajamų, pavyzdžiui, NT pardavimo“, – atkreipia dėmesį R. Bilkštytė.

Nuo 2026 m. įsigalioja kitokia tvarka: pajamos iš žemės ūkio nebebus skaičiuojamos atskirai, o sumuojamos su kitomis gyventojo metinėmis pajamomis ir apmokestinamos pagal bendrą progresinę sistemą. Ūkininkams skirta sistema numato, kad neviršijanti 60 VDU (138.270 Eur) metinių pajamų dalis bus apmokestinama 15%, o viršijanti – 20%.

R. Bilkštytė pateikia pavyzdžių, kaip kitąmet keičiasi ūkininkų apmokestinimas.

Vienas ūkininkas 2025 m. gavo 50.000 Eur pajamų iš žemės ūkio, joms taikomas 15% GPM, tad jo mokėtina GPM suma sudaro 7.500 Eur. Antras ūkininkas 2025 m. gavo 1 mln. Eur pajamų iš žemės ūkio, joms taip pat taikomas 15% GPM – ūkininko mokėtina GPM suma sudaro 150.000 Eur.

2026 m. šių ūkininkų mokestinė situacija smarkiai skirsis.